

Fővárosi Törvényszék mint másodfokú bíróság
47.Pf.636.686/2021/5.

FŐVÁROSI TÖRVÉNYSZÉK

A Fővárosi Törvényszék mint másodfokú bíróság

az 1000. sz. Ügyvédi Iroda (1034 Budapest, Zápor utca 23. sz. 2.; ügyintéző: dr. Dantesz Péter ügyvéd) által képviselt

!

alperesnek

a Dr. S. Ügyvédi Iroda (1034 Budapest, Zápor utca 23. sz. 2.; ügyintéző: dr. Dantesz Péter ügyvéd) által képviselt

ERSTE BANK HUNGARY Zrt. (1138 Budapest, Népfürdő utca 24-26.) alperes elleni

végrehajtás megszüntetése iránti perében a Budapesti II. és III. Kerületi Bíróság 2021. október 6. napján kelt, 4.P.21.838/2021/13. számú ítélete ellen a felperes 14. sorszám alatti fellebbezése folytán az alulírt napon – nyilvános tárgyaláson – meghozta az alábbi

í t é l e t e t :

A másodfokú bíróság az elsőfokú bíróság ítéletét megváltoztatja, és a közjegyző által a 32012/N/1/2020. számú végrehajtható okirattal elrendelt és az önálló bírósági végrehajtó által 47.V/1/2020. számon foganatosított végrehajtást megszünteti.

Mellőzi a felperes perköltségben marasztalását, és az alperest kötelezi, hogy 15 napon belül fizessen meg a felperesnek [REDACTED] forint együttes első- és másodfokú perköltséget.

Kötelezi az alperest, hogy 15 napon belül fizessen meg Petrné dr. Kravjánszki Eszter önálló bírósági végrehajtó részére 1.255 (ezerkétszázötvenöt) forint végrehajtási költséget.

Mellőzi a le nem rótt illetékre vonatkozó megállapítást, és az alperest kötelezi, hogy fizessen meg a magyar államnak felhívásra 1.238.089 (egymillió-kétszázharmincnyolcezer-nyolcvankilenc) forint kereseti és 1.650.785 (egymillió-hatszázötvenezer-hétszáznyolcvanöt) forint fellebbezési illetéket.

Az ítélet ellen fellebbezésnek nincs helye.

I n d o k o l á s

- [1] Az elsőfokú bíróság a keresetet elutasította, és kötelezte a felperest, hogy tizenöt napon belül fizessen meg az alperesnek 200.000 forint perköltséget; megállapította továbbá, hogy a le nem rótt 1.238.089 forint illeték a Magyar Állam terhén marad.
- [2] Az ítéleti indokolásban megállapított tényállás szerint az alperes mint hitelező és a felperes mint adós 2007. szeptember 25. napján kölcsönszerződést kötöttek egymással, a megállapodásukat közokiratba foglaltatták. A felperes a szerződésből fakadó fizetési kötelezettségének felszólítás ellenére sem tett eleget, ezért az alperes a szerződést 2014. február 18. napján azonnali hatállyal felmondta. A felperes továbbra sem teljesített, ezért az alperes 2014. október 27. napján, 2015.

május 15. napján, 2015. november 14. napján, valamint 2016. május 17. napján és 2016. november 14. napján öt erre írásban, tértivevényes levél útján felszólította. Az alperes ezt követően a közjegyzői okiratba foglalt kölcsönszerződés végrehajtási záradékkal történő ellátását kérte, a végrehajtási záradék kiállítása 2020. augusztus 4. napján (helyesen: 2020. augusztus 11. napján) történt meg. A végrehajtást Petrné dr. Kravjánszki Eszter Végrehajtói Irodája foganatosítja 47.V. 3/2020. ügyszámom.

- [3] A felek nyilatkozataként az alábbiakat rögzítette az elsőfokú bíróság:
A felperes a végrehajtási eljárás megszüntetését kérte a Polgári Törvénykönyvről szóló 1959. évi IV. törvény (rPtk.) 326.§, 324.§, és 327.§-ai, valamint a bírósági végrehajtásról szóló 1994. évi LIII. törvény (Vht.) 57.§ (1) bekezdése alapján, elévülésre való hivatkozással, előadva: a kölcsönszerződést a végrehajtást kérő 2014. február 18. napján mondta fel, míg a közjegyzői okiratba foglalta tartozáselismerő nyilatkozat végrehajtási záradékkal történő ellátása 2020. augusztus 21. napján történt. Hivatkozott a BH2014.5.151 számon közzétett eseti döntésre és kifejtette: miután végrehajtható határozatot hoztak – tekintve, hogy a közjegyzői okiratba foglalt felmondás záradékolható és végrehajtható –, az elévülést csak végrehajtási cselekmény lett volna képes megszakítani, egyéb felszólítás nem.
Az alperes a kereset elutasítását kérte. Arra hivatkozott, hogy felszólító leveleivel -a felperes valamennyit átvette- az elévülést megszakította. Szemben a felperesi állásponttal, a Vht. 10.§-ában foglaltakra hivatkozással kifejtette, hogy a közokirat közjegyző általi záradékolása egy olyan cselekmény, ami közvetlenül a végrehajtás elrendelését célozza, a végrehajtási jog elévülése csak ezen cselekményt követően kezdődhet meg.
- [4] Az elsőfokú bíróság a keresetet nem találta megalapozottnak. Döntését a rPtk. 324.§, 326.§, 327.§, a polgári perrendtartásról szóló 2016. évi CXXX. törvény (Pp.) 528.§, 265.§, 530.§, 81.§, az illetékekről szóló 1990. évi XCIII. törvény (Itv.) 42.§, valamint a Vht. 10.§, 41.§ és 56.§ szerinti jogszabályi rendelkezésekre alapította, és azzal indokolta – a Pp. 347.§ alkalmazásával –, hogy az alperes álláspontját osztotta.
A pernyertes alperes perköltsége körében az ügyvédi munkadíjat a 32/2003. IM rendelet 3.§ (6) bekezdése alapján mérsékelte az ügy egyszerű megítélésére tekintettel.
- [5] Az elsőfokú bíróság ítéletével szemben a felperes terjesztett elő fellebbezést, és kérte annak megváltoztatását, a végrehajtás megszüntetését.
Arra hivatkozott, hogy az elsőfokú bíróság ítélete sérti a rPtk. 327.§ (3) bekezdésben foglaltakat. E körben kifejtette: az elsőfokú bíróság a Pp. 347.§-a szerinti ítéletében csak arra mutatott rá, hogy az alperes ellenkérelmében foglaltakkal ért egyet, ami pedig azon alapult, hogy 2020. augusztus 20. napjáig nem volt végrehajtható határozat, mert a felmondás és a kölcsönszerződést tartalmazó közokirat záradékkal nem volt ellátva, így a követelés nem évülhetett el, figyelemmel -az alperesi álláspont szerint- az elévülés megszakítását eredményező felszólításokra. Ezzel szemben a felperes álláspontja szerint a felmondás, illetve a felek közjegyzői okiratba foglalt szerződése olyan okiratok, amelyek záradékolásával a végrehajtási eljárás megindítható, ezért az alperes által csatolt felszólító levelek nem alkalmasak az elévülési idő megszakítására, ugyanis azok nem a rPtk. 327.§ (3) bekezdése szerinti végrehajtási cselekmények.
- [6] Kifejtett indokai szerint: a perben eldöntendő kérdés ugyanaz volt, mint a felperes által csatolt BH 2014.5.151. számon közzétett jogesetben, ahol a Kúria rámutatott, hogy a végrehajtási záradékkal ellátható okiratok alapján közvetlenül végrehajtható követelések az okiratban meghatározott határidő elteltével nem csak esedékessé, hanem egyszersmind végrehajthatóvá is válnak. Az ilyen követelések esetében a végrehajtási jog elvételése - az egyéb feltételek fennállása esetén - a

követelésre megállapított teljesítési határidő letelte utáni napon kezdődik. Ettől az időponttól kezdve a követelés más hatósági eljárás közbeiktatása nélkül végrehajtás útján közvetlenül kikényszeríthető, ezért az elévülés megszakítására a rPtk. 327.§ (3) bekezdése az irányadó. Ha mód van végrehajtási kényszer közvetlen alkalmazására, akkor csak a végrehajtási cselekményt lehet olyan célravezető jogérvényesítési lépésnek tekinteni, amely az elévülés megszakítását eredményezheti. A felperes álláspontja szerint a közzétett jogeset a perbeli esetre mindenben alkalmazható, ugyanis a perbeli esetben is olyan közokiratok álltak rendelkezésre, amelyek alapján a végrehajtási eljárás közvetlenül megindítható volt. Nincs jelentősége annak, hogy a jogesetben tartozáselismerő nyilatkozat volt, míg a perbeli esetben felmondás van, jelentősége annak van, hogy olyan közokirat állt rendelkezésre mindkét esetben, amely alapján a végrehajtási eljárás megindítható volt. A jogesetből látszik, hogy az alperesi ellenkérelem, valamint az elsőfokú bíróság ítélete ugyanazon a jogértelmezésen alapult, mint a jogesetben a másodfokú bíróság jogi álláspontja, amit a Kúria jogszabálysértőnek talált.

A felperes részletesen idézte a hivatkozott eseti döntés indokolásában foglaltakat, és kérte azokat egyben a jogi érvelésének tekinteni. Kiemelte, hogy a Kúria joggyakorlata töretlen e vitás kérdésben. Ezen állítása alátámasztására több kúriai határozatot is csatolt az elsőfokú eljárás során (Kúria Pfv.I.20.639/2015/7.számú, Pfv.I.21.122/2018/6.számú, Pfv.I.21.768/2016/9.számú ítéleteit). Ezek kivétel nélkül a BH 2014.5.151. számon közzétett jogesetben foglalt jogértelmezést erősítik meg, amely jogértelmezésen alapul maga a felperesi kereset és fellebbezés is. Azzal érvelt, hogy a Kúria jogértelmezése alapján megállapítható: miután a követelés lejárt és esedékessé vált, továbbá a felmondás, illetve a felek szerződését tartalmazó közokiratok alkalmasak voltak a végrehajtási eljárás megindítására, az elévülést csak és kizárólag végrehajtási cselekmények szakíthatták volna meg a rPtk. 327.§ (3) bekezdése alapján. Az elsőfokú bíróság ezért tévesen értékelte az alperes által megküldött felszólító leveleket olyan cselekményeknek, amelyek alkalmasak az elévülés megszakítására.

[7] Az alperes a fellebbezési ellenkérelmében az elsőfokú bíróság ítéletének helybenhagyását kérte, tekintettel annak helyes ténybeli és jogi indokaira.

Kifejtette, hogy a követelés a kölcsönszerződés 2014. február 18. napján hatályosult felmondását követően kizárólag abban az esetben évülhetett volna el, ha a rPtk. 327.§ (1) bekezdése alapján a követelés teljesítésére irányuló írásbeli felszólítás nem szakította volna meg az elévülést. Utalt arra, hogy valamennyi, az elévülés megszakítását bizonyító felszólító levelet, valamint azok átvételét igazoló tértivevényeket becsatolta. Ezen tényeket figyelembevéve az első fokozott eljáró bíróság helyesen hozta meg az ítéletét, ugyanis megállapította, „hogy a több soron küldött felszólító levél, melyeket a felperes rendre átvett: az elévülést megszakította.”

A Vht. 10.§-ában foglaltak alapján az volt az álláspontja - szemben a felperesi állásponttal -, hogy a közokirat közjegyző általi záradékolása egy olyan cselekmény, ami közvetlenül a végrehajtás elrendelését célozza, a végrehajtási jog elévülése pedig csak ezen cselekményt követően kezdődhet meg. Mindezek alapján a végrehajtás elrendelését megelőzően nem, csak azt követően beszélhetünk arról, hogy az elévülést a rPtk. 327.§ (3) bekezdés alapján a végrehajtási cselekmények képesek megszakítani, így ezen elévülés idő kezdetét a 2020. augusztus 20. napján kelt végrehajtási záradék kiállítását követően kell figyelembe venni.

Fenntartotta azon álláspontját is, hogy a felperes által hivatkozott döntések minden ténybeli és jogi alapot nélkülöznek, így azok alkalmatlanok arra, hogy jelen eljárásban a bíróság figyelembe vegye, ugyanis a hivatkozott BH 2014.5.151 számon közzétett döntés alapját egy közjegyzői okiratba

foglalt tartozáselismerő nyilatkozat adja, míg a jelen esetben pedig a közjegyzői okiratba a kölcsön- és jelzálogszerződést foglalták a felek.

- [8] A fellebbezés alapos.
- [9] A másodfokú bíróság az elsőfokú bíróság ítéletét teljes terjedelmében bírálta felül a Pp. 370.§ (1) bekezdésében foglalt felülbírálati jogkörének korlátai között, a Pp. 371.§ (1) bekezdés b) pontja szerinti fellebbezési kérelem alapján.
- [10] Az ítélet hivatalból történő hatályon kívül helyezésére okot adó, a Pp. 379-380.§-aiban foglalt körülmények fennállását a másodfokú bíróság nem észlelte, az ítélet hatályon kívül helyezésére nem volt szükség, ezért a másodfokú bíróság a Pp. 383.§ (1) bekezdése alapján az ügy érdemében határozott.
- [11] A másodfokú bíróság egyetértett az alperes és elsőfokú bíróság azon álláspontjával, hogy a végrehajtás tárgyát képező követelés elévülésének megszakítására a végrehajtás elrendeléséig a rPtk. 327.§ (1) bekezdése irányadó. A másodfokú bíróság előtt ismert a felperes által hivatkozott kúriai joggyakorlat, azzal azonban az alábbiakban kifejtett indokok mentén nem ért egyet és tér el attól.
- [12] A rPtk. 327.§ (3) bekezdése szerint: ha az elévülést megszakító eljárás során végrehajtható határozatot hoztak, az elévülést csak a végrehajtási cselekmények szakítják meg. E jogszabályi rendelkezés tehát két feltételét szabja annak, hogy az elévülést csak a végrehajtási cselekmények szakítsák meg: az elévülést megszakító eljárást és az annak során hozott végrehajtható határozatot. A másodfokú bíróság értelmezése szerint e két feltétel együttes teljesülése esetén alkalmazható a rPtk. 327.§ (3) bekezdése.
- [13] Annak meghatározásához, hogy mi tekinthető elévülést megszakító eljárásnak, a rPtk. 327.§ (1) bekezdéséből kell kiindulni, ez szabályozza ugyanis az elévülést megszakító cselekményeket, köztük az elévülést megszakító eljárást is. A rPtk. 327.§ (1) bekezdése szerint a követelés teljesítésére irányuló írásbeli felszólítás, a követelés bírósági úton való érvényesítése, továbbá megegyezéssel való módosítása - ideértve az egyezséget is -, végül a tartozásnak a kötelezett részéről való elismerése; a rPtk. 329.§ (2) bekezdése szerint a kötelezettnek az engedményezésről való értesítése az elévülést megszakítja.
Mindezek alapján tehát elévülést megszakító eljárás alatt a követelés bírósági úton való érvényesítése értendő, illetve a fizetési meghagyásos eljárásról szóló 2009. évi L. törvény (Fmhtv.) 2.§-a értelmében a bírósági eljárással azonos hatályú fizetési meghagyásos eljárás, hiszen más eljárást nem szabályoz a törvény elévülést megszakító cselekményként.
- [14] A perbeli esetben bírósági – vagy azzal azonos hatályú – eljárásban való igényérvényesítés a közvetlen végrehajtás elrendelése érdekében benyújtott végrehajtási kérelem benyújtásáig nem történt, elévülést megszakító eljárás tehát ezen időpontig nem volt folyamatban, következésképp végrehajtható határozat sem született ilyen eljárásban, ezért a rPtk. 327.§ (3) bekezdése nem alkalmazható.
- [15] Abban maradéktalanul osztja a másodfokú bíróság a Kúria álláspontját, hogy a végrehajtási záradékkal ellátható okiratok alapján közvetlenül végrehajtható követelések az okiratban

meghatározott határidő elteltével (illetve felmondás esetén a felmondási idő lejártával) nem csupán esedékessé, hanem egyszersmind végrehajthatóvá is válnak.

- [16] Amennyiben a jogalkotói cél az lett volna, hogy az ily módon közvetlenül kikényszeríthető követelések tekintetében is csak a végrehajtási cselekmények szakítsák meg az elévülést, úgy a fent idézett jogszabályi rendelkezés (rPtk.327.§ (3) bekezdés) ennek megfelelő szövegezésének nem lett volna akadálya. A jogalkotó azonban nem eszerint járt el, holott már a rPtk. megalkotásakor is létezett a közvetlen végrehajtás intézménye. Ebben tér el másodfokú bíróság álláspontja a Kúria álláspontjától.

A rPtk. 327.§ (3) bekezdése szerinti törvényszöveg a másodfokú bíróság megítélése szerint nem értelmezhető akként, hogy sem elévülést megszakító eljárás, sem végrehajtható határozat nem feltétele annak, hogy az elévülést csak végrehajtási cselekmények szakítsák meg. A Kúria értelmezése szakít a jogszabály szöveghű értelmezésével, a másodfokú bíróság ugyanakkor különös jelentőséget tulajdonít annak, hogy az értelmezendő norma a bírósági út igénybevételének lehetőségét érinti, és éppen erre tekintettel a szöveghű értelmezést tartja elsődleges elvnek, ily módon nem elzárva a követelés bírósági úton való érvényesítésétől azokat, akik a normaszöveg szigorú, szöveg szerinti értelmezése alapján jártak el jogaik gyakorlása során. Ezen értelmezés mentén a perbeli végrehajtás tárgyát képező követelés elévülésének megszakítása tekintetében a végrehajtás elrendeléséig a rPtk. 327.§ (1) bekezdése az irányadó, a (3) bekezdés alkalmazásának a fent kifejtettek szerint nincs helye.

- [17] Ezt az értelmezést erősíti a Vht. 10.§-ának rendelkezése is, amikor öt pontban felsorolva a konkrét okiratokat úgy fogalmaz: „A bírósági végrehajtást végrehajtható okirat kiállításával kell elrendelni”. A közjegyzői okirat -itt a másodfokú bíróság a rPtk. 327.§ (3) bekezdésének normaszövegére utal sem megnevezésében, sem tartalmában önmagában nem „határozat”, hanem a közjegyzőkről szóló 1991. évi XLI. törvény (Kjtv.) 111.§-ban írt ügyleti okirat, amely a Kjtv.112.§-ban írt feltételek fennállta esetén - összhangban a Vht. 23/C.§-val - végrehajtási záradékkal látható el, és ekként a végrehajtási záradékkal ellátott közjegyzői okirat a Vht. 10.§ b) pont második fordulata alapján válik végrehajtható okirattá. Azaz, a rPtk. 327.§ (3) bekezdésének szóhasználata szerint a végrehajtási kérelemre indult eljárás során mint az elévülést megszakító eljárás során kibocsátott végrehajtási záradékkal válik a közjegyzői okirat – a közvetlen „bírósági igényérvényesítés eredményeként” – végrehajtható „határozattá”, azaz végrehajtható okirattá.

Ebből következik: amennyiben a közjegyző az általa készített közjegyzői okiratot végrehajtási záradékkal látta el (azaz a végrehajtást elrendelte), akkortól már valóban csak és kizárólag a végrehajtási cselekmények szakítják meg az elévülést, a végrehajtási jog elévülését.

- [18] Mindezek mellett a másodfokú bíróság a rPtk. 327.§ (1) bekezdését irányadónak tekintve is arra a következtetésre jutott, hogy a perbeli végrehajtandó követelés elévült, mert alaposnak találta a felperes azon hivatkozását, hogy az alperes által küldött levelek nem voltak alkalmasak az elévülés megszakítására.

- [19] Az elévülést megszakító joghatással bír, a rPtk. 327.§ (1) bekezdése szerinti írásbeli felszólításra vonatkozóan a bírói gyakorlat által kimunkált feltételek szerint a felszólításból egyértelműen azonosíthatónak kell lenni a behajtani kívánt követelésnek, és abból ki kell tűnnie a követelés érvényesítésére irányuló szándéknak.

A másodfokú bíróság ennek megfelelően ezen két feltétel teljesülését vizsgálta az alperes által csatolt levelek kapcsán, így konkrétan azt, hogy azokból egyértelműen beazonosítható-e perbeli végrehajtás tárgyát képező követelés, illetve kitűnik-e a követelés behajtására irányuló szándék. Az előbbi feltétel (követelés beazonosíthatósága) az ügyletazonosító szám feltüntetése folytán kétségtelenül teljesül.

Az utóbbi feltétel (a követelés érvényesítésének szándéka) tekintetében azonban a másodfokú bíróság azt állapította meg, hogy az alperes által becsatolt levelekben pusztán tájékoztatásról van szó, azok megküldése nem a követelés behajtása céljából, hanem értesítésként történt. Ezt a következtetést támasztja alá a levelek tárgyának megjelölése: azok tárgyaként „értesítés” került feltüntetése, valamint a levelek tartalma is. A becsatolt levelekben ugyan tájékoztatást ad az alperes a tartozás összegéről, de az nem tartalmaz sem fizetésre való felszólítást, sem bankszámlaszámot, ahova az alperes banki átutalás útján a tartozását megfizethetné.

Az alperes által a felperesnek küldött levelek tehát – megnevezésükkel egyezően – tartalmuk szerint is értesítő, tájékoztató leveleknek minősülnek, nem pedig felszólító leveleknek, azok nem a követelés érvényesítésére irányultak, ezért a másodfokú bíróság megítélése szerint nem voltak alkalmasak az elévülés megszakítására.

- [20] Egyéb elévülést megszakító cselekményre az alperes nem hivatkozott.
- [21] Ezért a másodfokú bíróság megállapította, hogy a kölcsönszerződés 2014. február 18. napján történt felmondásától számított öt év elteltével a kölcsönszerződésből eredő követelés elévült, az alperes pedig csak ezt követően, 2020. augusztus 4. napján kérte a végrehajtás elrendelését, amikor a követelés az elévülés folytán már nem volt bírósági úton érvényesíthető. A követelés elévülésére tekintettel a felperes alappal kérte a Pp. 528.§ (2) bekezdés a) pontja alapján a végrehajtás megszüntetését
- [22] Mindezekre tekintettel a másodfokú bíróság nem értett egyet az elsőfokú bíróság döntésével és annak jogi indokaival, ezért az elsőfokú bíróság ítéletét a Pp. 383.§ (2) bekezdése alapján megváltoztatta, és a végrehajtást a Pp. 528.§ (2) bekezdés a) pontja alapján megszüntette.
- [23] A végrehajtás megszüntetése folytán a Pp. 537.§ alapján a másodfokú bíróságnak rendelkeznie kellett a végrehajtási költségek összegéről és megtérítéséről, ezért a pervesztes alperest a végrehajtó által bejelentett 1.255 forint meg nem térült végrehajtási költség megfizetésére kötelezte.
- [24] A fellebbezés eredményre vezetett, a másodfokú bíróság döntése folytán a felperes lett a pernyertes, míg az alperes a pervesztes fél. Ekként a pervesztes alperes a saját perköltségét maga viseli, míg a Pp. 364.§-a alapján alkalmazandó Pp. 83.§ (1) bekezdése szerint köteles megfizetni a pernyertes felperes 81.§ (1) bekezdése szerint felszámított első- és másodfokú perköltségét, ami a felperesi jogi képviselő ügyvédi munkadíjából áll. Annak összegét a másodfokú bíróság a 32/2003. (VIII.22.) IM rendelet alapján a 3.§ (2) és (5) bekezdése szerinti mérték alapulvételével, az ügyben tartott tárgyalások és felperesi beadványok számára és terjedelmére tekintettel a (6) bekezdés alapján mérsékelt összegben, az elsőfokú eljárásra 500.000 forint + áfa, a másodfokú eljárásra 250.000 forint + áfa, összesen 750.000 forint + áfa, azaz 952.500 forintban határozta meg.
- [25] A felperes személyes költségmentessége folytán le nem rótt kereseti és fellebbezési illeték megfizetésére a Pp. 102.§ (1) bekezdése és a Pp. 83.§ (1) bekezdése alapján kötelezte a másodfokú bíróság a pervesztes alperest.

Budapest, 2022. február 10.

Király Róbertné dr. Johanovits Livia s.k. a tanács elnöke, dr. Bereczky Sára s.k. előadó bíró

dr. Keviczki-Kovács Zsuzsanna s.k. bíró